

Klachtnummer 2024/074

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klaagster] (verder: klaagster), moeder van [leerling], (ex)-leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De Landelijke klachtencommissie voor het katholiek en protestants christelijk onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 8 april 2024 de klacht en het ingevulde klachtenformulier ontvangen.

De klacht is gericht tegen [leerkracht], leerkracht op de school, en [directeur-bestuurder], directeur-bestuurder van de school (verder gezamenlijk aangeduid als: verweerder). De Commissie heeft op 30 mei 2024 van verweerder een verweer ontvangen.

Klaagster en verweerder zijn in de gelegenheid gesteld hun standpunten nader toe te lichten tijdens een besloten hoorzitting op 20 juni 2024. Tijdens deze hoorzitting waren aanwezig:

- [moeder leerling], klaagster en moeder van [leerling];
- [vader leerling], echtgenoot klaagster en vader van [leerling];
- [directeur-bestuurder], directeur-bestuurder;
- [meester], leerkracht (verder: de meester).

II. Feiten en omstandigheden

[leerling] is een ex-leerling van groep 8 van de school.

Aan het eind van groep 7, in juni 2023, krijgt [leerling] een preadvies VWO.

Bij mail van 18 januari 2024 nodigt de meester de ouders van [leerling] uit voor een gesprek op 23 januari met hem en de IB-er over het preadvies dat op 25 januari 2024 zal worden meegegeven.

Op 23 januari 2024 vindt een gesprek plaats tussen de ouders van [leerling], de meester en de IB-er. In dat gesprek krijgen de ouders te horen dat [leerling] een HAVO/VWO advies krijgt.

Op 23 januari 2024 dient klaagster een klacht in bij de directeur-bestuurder.

Op 25 januari 2024 bevestigt de directeur-bestuurder de ontvangst van de klacht.

Op 31 januari 2024 vindt een gesprek plaats met de ouders en de directeur-bestuurder.

Bij e-mail van 15 februari 2024 bevestigt de directeur-bestuurder aan de ouders dat [leerling] per 26 februari wordt uitgeschreven bij de school omdat zij per die datum begint op de [school]. Bij deze mail wordt ook een brief gevoegd die de uitkomst van de interne klachtbehandeling bevat.

[leerling] verlaat de school op 26 februari 2024.

Op 8 april 2024 dient klagster een klacht in bij de Commissie.

III. Standpunt van klagster

De klacht van klagster zoals zij die in de stukken naar voren heeft gebracht en ter zitting heeft toegelicht, komt zakelijk weergegeven en voor zover relevant, neer op het volgende.

Klagster beklagt zich in de eerste plaats over de wijze waarop het HAVO/VWO advies tot stand is gekomen. Op 23 januari 2024 krijgen klagster en haar echtgenoot van de meester in een gesprek te horen dat, na overleg met de IB-er, is besloten dat [leerling] een HAVO/VWO advies krijgt. De reden voor het verlaagde advies is dat [leerling] op een aantal toetsen laag heeft gescoord, de meester [leerling] onzeker vindt en hij aspecten van faalangst bij haar herkent.

Klagster en haar echtgenoot zijn verbaasd. Behalve dat de IB-er [leerling] nooit heeft gesproken of geobserveerd, hebben zij nooit eerder van de school gehoord dat [leerling]'s onzekerheid een probleem is. In het begin van het schooljaar 2023/2024 heeft klagster de meester juist gevraagd om haar tijdig te informeren als er bij [leerling] iets verbeterd moet worden. Omdat ze daarna niets van de meester heeft vernomen, verkeerde zij in de veronderstelling dat het op school goed gaat met [leerling].

Klagster vraagt zich dan ook af op wat voor informatie de meester zijn conclusie dat [leerling] onzeker en faalangstig is baseert en wat hij heeft gedaan om die situatie voor [leerling] te verbeteren.

Ook valt klagster op dat in het HAVO/VWO advies wel de resultaten van de toets(en) waarop [leerling] lager heeft gescoord zijn meegenomen, maar niet die waarop ze hoger heeft gescoord.

Klagster is door de meester niet op de hoogte gesteld van de ontwikkeling van haar dochter. Er is geen sprake geweest van transparantie, noch van aan [leerling] verleende individuele hulp. Klagster voelt zich door de meester en de school overrompeld met de verlaging van het advies.

Klaagsters tweede klacht is dat [leerling] door de meester wordt gediscrimineerd en geïntimideerd. De meester heeft 'de pik op haar'. Zo wordt hij alleen boos op [leerling] als ze haar huiswerk niet maakt, geeft hij [leerling] geen beurt als ze haar hand opsteekt, terwijl ze voor hem zit en zegt hij tegen [leerling]: "doe de volgende keer als" [leerling] voelt zich door de meester niet gehoord en gezien. De opmerkingen die de meester naar [leerling] maakt, hebben een negatieve invloed op [leerling]'s zelfvertrouwen en motivatie.

Op 25 januari 2024 zegt klagster tegen de meester dat [leerling] zich niet veilig voelt in zijn klas. Ze vraagt hem wat ze kunnen doen. De meester glimlacht en trekt zijn schouders op. Hij benadrukt dat het slechts haar gevoel is. Op dát moment realiseert klagster zich dat het gevoel dat zij nu bij deze meester ervaart, hetzelfde moet zijn als wat [leerling] al maanden bij hem voelt; klagster laat de meester daarop direct weten dat [leerling] de school moet verlaten.

Hoewel op dat moment nog niet duidelijk is of [leerling] op een andere school wordt toegelaten en zo ja, welke school, krijgt klaagster die dag wel een mail van de directeur-bestuurder van de school waarin hij [leerling] veel succes wenst op de nieuwe school. Deze snelle reactie is voor klaagster een bevestiging dat [leerling] niet welkom is op school.

Het doet klaagster pijn dat ze haar dochter in de maanden voorafgaand aan het gesprek met de meester, niet heeft geloofd wanneer ze bij klaagster over de meester klaagde. Klaagster heeft [leerling] steeds opnieuw naar school gestuurd. Ze voelt zich hier nu schuldig over.

Wanneer [leerling] op 26 januari 2024 door een gymleraar wordt uitgelachen en er tegen haar wordt gezegd dat ze van school moet vanwege haar moeder, is ze bang om nog naar school te gaan. [leerling] blijft daarna thuis en gaat ook niet meer naar school.

In het gesprek van 31 januari 2024 zegt klaagster tegen de directeur-bestuurder dat zij niet weet of [leerling] op een andere school wordt toegelaten en dat het voor [leerling] beter is om het schooljaar af te ronden en mee te doen aan de musical. Van de directeur-bestuurder moet [leerling] echter gaan. Tot die tijd is [leerling] nog wel welkom op school, mogelijk in een andere groep, en mag ze ook de Doorstroomtoets maken. Voor klaagster is dit aanbod dan al te laat en ze maakt er dan ook geen gebruik van.

[leerling] is in het midden van het schooljaar overgestapt naar een andere school. Zij doet het daar goed. Ze krijgt ook complimenten. Het verschil tussen het rapport dat ze op haar nieuwe school krijgt en de rapporten die ze op deze school heeft gekregen, is groot. De ouders zijn blij dat ze deze stap hebben gezet.

Klaagster vraagt de Commissie de volgende maatregelen te nemen. Ze wil (i) een subjectief professioneel schooladvies gebaseerd op feitelijke informatie en (ii) dat de school ouders periodiek informeert over de ontwikkeling van hun kinderen.

IV. Standpunt van verweerder

Het verweer van verweerder komt zakelijk weergegeven neer op het volgende.

De school is een school met onder meer 9 groepen voltijds HB-onderwijs.

Het preadvies dat de leerlingen eind groep 7 meekrijgen van de school is gebaseerd op het totaalbeeld dat de school heeft van de leerling. Er wordt op de school niet alleen gekeken naar de cognitieve capaciteiten en de resultaten van de toetsen, maar ook naar zaken als werkhouding, motivatie en concentratie, oftewel de sociaal-emotionele ontwikkeling en de executieve functies.

[leerling] heeft eind groep 7 van de twee leerkrachten die haar toen les gaven een preadvies gekregen op het niveau VWO. In de toelichting hebben zij opgemerkt:

“We zien nog wel een aantal aandachtspunten voor volgend jaar. ... Ook mag je je wat zekerder gaan voelen, zoals bij het presenteren. Laat meer interesse zien in andere schoolvakken dan spelling en project. Probeer als je feedback krijgt dat te accepteren en daar je voordeel uit te halen. We hebben er alle vertrouwen in dat je hierin zult groeien in groep 8!”

In groep 8 krijgt [leerling] een andere leerkracht, de meester.

Naar aanleiding van het rapport in groep 7 zijn de executieve vaardigheden, de onzekerheid en de faalangst in groep 8 met [leerling] besproken en is haar gevraagd hoe ze daaraan wil werken. Omdat [leerling] zich snel ondergesneeuwd voelt door anderen, werkt de meester samen met [leerling] hard aan haar onzekerheid. Daarin is ze vooruitgegaan.

Op basis van de harde en zachte resultaten die [leerling] heeft behaald in de periode augustus 2023 tot en met januari 2024 is de meester, in overleg met de leerkracht die de taallessen geeft en de IB-er, gekomen tot een voorlopig HAVO/VWO schooladvies. Dit advies is lager dan het advies eind groep 7. Dat het advies lager is dan het advies van eind groep 7 heeft niet te maken met de achtergrond van de ouders maar met de verschillen in resultaten tussen de Methodetoetsen en de Cito toetsen enerzijds en anderzijds de ontwikkeling van [leerling] waarin onder meer aspecten van faalangst worden herkend.

Bij [leerling] is sprake van een discrepantie tussen de Methodetoetsen en de Cito toetsen. Dat is vooral zichtbaar bij de hoofdvakken rekenen en taal. Voor beide scoort [leerling] op basis van de toetsen HAVO/VWO. Daarnaast zijn aspecten van faalangst bij [leerling] geconstateerd. De ouders leggen de lat erg hoog en [leerling] lijkt druk te ervaren om zeer goed te presteren.

Verweerder licht toe dat het er bij de advisering niet om gaat dat een leerling een zo hoog mogelijk advies krijgt. Het gaat er bij verweerder om bij welk schooltype een leerling het best op zijn/haar plaats is. In [leerling]'s situatie hebben de betrokken leerkrachten geoordeeld dat het in [leerling]'s belang is om het voorlopig advies naar HAVO/VWO bij te stellen. De meester heeft in het gesprek met de ouders echter ook herhaaldelijk benadrukt dat indien de Doorstroomtoets, die enkele weken later zou worden afgenomen, een VWO- advies laat zien, het voorlopig HAVO/VWO schooladvies naar boven (VWO) wordt bijgesteld. Mocht het resultaat van de Doorstroomtoets lager uitvallen, dan blijft het HAVO/VWO advies ongewijzigd.

Er zijn tal van momenten geweest waarin over harde en zachte resultaten van [leerling] contact is geweest met klagster. Verweerder zet uiteen dat tot het bijgestelde voorlopige schooladvies, de gesprekken met klagster in goede harmonie verliepen. De meester heeft met Kerst nog een cadeaubon gekregen en een grote doos chocolade als dank voor de fijne samenwerking. Na de bijstelling van het advies is klagsters houding veranderd.

De directeur-bestuurder heeft in de ontvangstbevestiging van klagsters klacht [leerling] succes gewenst op haar nieuwe school omdat hij inmiddels van de meester had begrepen dat klagster [leerling] van school wilde laten wisselen. In het gesprek naar aanleiding van de klacht heeft hij aan de ouders wel verteld dat hij het betreurt dat zij hun dochter kort voor de Doorstroomtoets van school laten wisselen. Omdat [leerling] nog door de aanmeldprocedure heen moest, de ouders niet wisten hoe lang dat ging duren, en [leerling] inmiddels geen lessen meer volgde terwijl zij schoolplichtig is, heeft verweerder voorgesteld dat [leerling] gewoon naar school komt en indien gewenst, de lessen in een andere groep bij een andere leerkracht volgt. Ook is erop aangedrongen dat [leerling] de Doorstroomtoets maakt, ook met de mogelijkheid dat in een andere groep te doen. Van beide mogelijkheden hebben de ouders geen gebruik gemaakt. Dat betreurt verweerder.

Verweerder is van mening dat het preadvies, dat tot stand is gekomen op basis van professioneel overleg tussen de meester, de IB-er en de leerkracht die taallessen geeft, een passend advies is op basis van de ontwikkelingen van [leerling] in de eerste helft van groep 8. School had graag de resultaten van de Doorstroomtoets daarnaast willen leggen om op basis van de uitkomst daarvan het advies definitief, en wellicht hoger, vast te stellen. Dat het niet zover is gekomen, vindt verweerder jammer.

De meester herkent zich niet in de klacht dat hij [leerling] heeft gediscrimineerd en geïntimideerd. [leerling] heeft haar gevoelens daarover ook niet met hem besproken. Ook in de gesprekken met klagster is dit niet ter sprake gekomen; tot het gesprek van 23 januari 2024 heeft hij altijd prettig contact gehad met [leerling] en haar moeder.

De meester benadrukt ter zitting dat hij het spijtig vindt dat het zo gelopen is, hij heeft veel betrokken gesprekken gevoerd met [leerling]. De klacht tegen hem heeft hem geraakt.

Met Sinterklaas heeft hij nog een gedicht gehad waarin [leerling] heeft geschreven: bedankt voor je geduld en begrip. Ook heeft hij met kerst een dusdanig groot chocoladecadeau gekregen dat hij zich bijna bezwaard voelde om het aan te nemen.

Verweerder benadrukt dat hij begrip heeft voor de ouders dat het gegeven advies in het kader van de Doorstroomtoets voor hen als een verrassing kwam. Het heeft ertoe geleid dat de interne procedure is herzien om herhaling in de toekomst te voorkomen. Met ingang van het nieuwe schooljaar wordt in november een tussenmoment ingevoerd voor kinderen waarbij het vermoeden bestaat dat het voorlopig schooladvies van eind januari lager zal zijn dan het preadvies van eind groep 7. Er zal monitoring plaatsvinden. Een en ander zal ook duidelijk met de ouders worden gecommuniceerd.

Hoewel bij verweerder de indruk bestaat dat klagster weinig vertrouwen heeft in de school, zal verweerder er alles aan doen om het broertje van [leerling], dat nog leerling is van de school, zo goed mogelijk op het VO voor te bereiden.

V. Overwegingen van de Commissie

Ter zitting heeft klagster desgevraagd toegelicht dat haar klacht uit twee onderdelen bestaat:

1. de wijze waarop het preadvies is tot stand gekomen; en
2. [leerling] wordt gediscrimineerd en geïntimideerd door de meester.

De klacht ziet niet op de hoogte van het gegeven schooladvies, zo is door klagster ter zitting meermalen benadrukt. De Commissie zal dit aspect dan ook buiten beschouwing laten.

Ten aanzien van het eerste klachtonderdeel stelt de Commissie voorop dat het geven van een schooladvies voor het voortgezet onderwijs een bevoegdheid van de school is waarin de expertise van de onderwijsgevende medewerkers van een school een belangrijke rol speelt. Zij beschikken immers bij uitstek over de deskundigheid en professionaliteit om het kennen en kunnen van een leerling te beoordelen.

De Commissie toetst daarom uitsluitend of de procedure om tot dat advies te komen zorgvuldig is geweest en of de school in redelijkheid tot het betreffende advies heeft kunnen komen. Alleen wanneer procedure- of andere regels niet zijn gevolgd of wanneer de uitkomst van de beslissing zodanig is dat een besluit in een gegeven geval in redelijkheid, gelet op alle daarbij betrokken belangen, niet genomen had mogen worden, is er ruimte voor de Commissie om zich over de hoogte van het gegeven schooladvies uit te laten. De Commissie is echter ook dan niet bevoegd om zelf een schooladvies te geven of te wijzigen. De door klagster gevraagde maatregel met betrekking tot het schooladvies valt derhalve buiten haar bevoegdheid.

Wat het gegeven schooladvies betreft, is de Commissie gebleken dat het advies tot stand is gekomen aan de hand van een combinatie van zowel harde als zachte gegevens. Naast verschillende toets

resultaten, is door de school ook gekeken naar de sociaal emotionele ontwikkeling en executieve functies van [leerling]. Verweerder bevestigt dat [leerling] op sommige onderdelen is gegroeid. Op andere onderdelen laten haar scores en ontwikkeling een wisselend beeld zien welke het gegeven schooladvies naar de mening van verweerder rechtvaardigt. De door school ter zitting herhaalde onderbouwing met betrekking tot het gegeven schooladvies acht de Commissie begrijpelijk en consistent. Nu de school naar het totale functioneren van [leerling] heeft gekeken, is het schooladvies naar het oordeel van de Commissie niet onzorgvuldig tot stand gekomen. De school heeft in redelijkheid tot haar advies kunnen komen en de Commissie acht dit klachtonderdeel dan ook ongegrond.

Het gegeven dat klaagster zich overvallen heeft gevoeld, heeft ertoe geleid dat verweerder zijn procedure tegen het licht heeft gehouden en heeft aangepast zodat dit in de toekomst niet meer kan voorkomen. Daarmee is voldaan aan de door klaagster gevraagde maatregel en heeft klaagsters klacht voor de toekomst zin gehad.

Wat de discriminatie- en intimidatieklacht betreft, merkt de Commissie als volgt op. De Commissie heeft kennisgenomen van klaagsters opmerking dat [leerling] haar heeft verteld dat de meester “de pik op haar heeft” en zij zich door hem gediscrimineerd en geïntimideerd voelt. Wanneer de Commissie de meester naar de door klaagster in de stukken en ter zitting genoemde voorvallen of opmerkingen vraagt, herkent hij deze niet. Integendeel. De toelichting die de meester geeft, wekt bij de Commissie juist de indruk dat de meester een zeer bij de ontwikkeling van zijn leerlingen betrokken leerkracht is. Een onderwijzer die zijn leerlingen ondersteunt om het beste in hen naar boven te halen. Ook bij [leerling], met wie hij naar de Commissie begrijpt veel fijne en betrokken gesprekken heeft gevoerd. [leerling] was zich bewust van haar onzekerheid. Ze heeft in groep 8 zelf, met ondersteuning van de meester, daar hard aan gewerkt. Dat [leerling] zich in de loop van het schooljaar zekerder is gaan voelen, is (mede) zijn verdienste.

Nu de lezingen van klaagster en de meester op dit klachtonderdeel volledig uiteen lopen, kan de Commissie niet vaststellen of de gebeurtenissen zoals klaagster deze beschrijft, zich op die wijze hebben voorgedaan. Wat de Commissie ter zitting wel heeft geconstateerd is dat [leerling] de meester in december 2023 in een Sinterklaasgedicht heeft bedankt voor zijn geduld en begrip en hem met Kerst een kennelijk omvangrijk chocoladecadeau heeft gegeven. Tot en met de kerstvakantie 2023 is tussen [leerling] en de meester klaarblijkelijk sprake geweest van een goede, respectvolle, verstandhouding. Zou [leerling] door de meester zijn gediscrimineerd en geïntimideerd, waarvoor de Commissie overigens in de klacht en de behandeling ter zitting geen aanknopingspunten heeft, dan zou [leerling] geen reden hebben gehad om de meester te bedanken, laat staan op de wijze zoals zij heeft gedaan.

Dat de directeur-bestuurder [leerling] op haar nieuwe school succes heeft gewenst in zijn mail ter bevestiging van de ontvangst van de klacht aan klaagster, vindt de Commissie niet onbegrijpelijk. Hij was op dat moment immers op de hoogte van de wens van de ouders om [leerling] van school te laten wisselen.

Dat de meester verrast was door de klacht en deze hem heeft aangegrepen, begrijpt de Commissie. Zij vindt het spijtig dat klaagster, gelet op de ernst van de aantijgingen, de situatie niet eerder onder de aandacht van de directeur-bestuurder heeft gebracht. De Commissie heeft er alle begrip voor dat klaagster [leerling] ondanks de door haar afgegeven zorgwekkende signalen, niet meteen thuis heeft gehouden om haar te leren met tegenslag om te gaan. Als er echter sprake is van aantijgingen van een dusdanig ernstige aard als onderhavige, dan ligt het naar het oordeel van de Commissie op de weg van klaagster als ouder om [leerling] te beschermen en onverwijld met de directeur-bestuurder het

gesprek hierover aan te gaan. Zou klaagster dat hebben gedaan, had [leerling] mogelijk haar basisschoolgang op een voor haar prettige manier met haar schoolvrienden hebben kunnen afsluiten. Die mogelijkheid is [leerling] nu onthouden.

Dit klachtonderdeel van klaagster acht de Commissie dan ook ongegrond.

VI. Het oordeel van de Commissie

De Commissie is van oordeel dat de klachten ongegrond zijn en zij ziet geen aanleiding voor het doen van een aanbeveling.

Aldus gegeven op 20 juni 2024 door mr. R.G. Calmer, voorzitter, ing. J.T. Havinga MES, E. van Seventer-Timman, leden en in tegenwoordigheid van mr. F.L.N. Tahalele als secretaris.